

ŻOŁNIERSKA NUTA

utwory do śpiewania nie tylko w marszu

foto: st. szef. Wojciech Król, COO MON

ściągnij kod QR

zaśpiewaj w wojskowym rytmie

SPIS TREŚCI

W przedwojennych wojskowych pogadankach wychowawczych często zachęcano żołnierzy, by swą służbę odbywali pogodnie, umilając sobie chwile marszu lub odpoczynku piosenką. Ten wspólny śpiew pełnił i pełni ważne funkcje: przynosi chwilę wytchnienia podczas ciężkiej służby, buduje więzi w pododdziale, daje poczucie „zuchowatości”, wzmacniając tym samym żołnierskie morale.

Dla żołnierzy Armii Krajowej ich piosenki (z których część publikujemy w naszym zbiorze w związku z przypadającą w 2022 roku 80. rocznicą przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w AK) były dodatkowym czynnikiem budującym tożsamość – „podziemne wojsko”, gdy tylko mogło, pokazywało swoją żołnierską naturę.

W marszu, po komendzie „kompania śpiewa” (a czasem i bez niej) królowały od zawsze piosenki rytmiczne i wesołe, umilające trudy służby i odsuwające od wojska zgubną melancholię. Wiele z nich przeszło do kultury popularnej, inne pozostały na trasach przemarszu i placach ćwiczeń – warto jednak je przypomnieć i pokazać, co grało i gra w żołnierskiej duszy.

dr Tomasz Leszkowicz
Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej

Marsz Pierwszej Brygady	3
Pierwsza Kadrowa	4
Wojenko, wojenko	5
Szara piechota	7
O mój rozmarynie	8
Marsz polskiego ochotnika	9
Morze, nasze morze	10
Serce w plecaku	11
Idą, idą leśni	13
Naprzód, do boju, żołnierze (Hymn Polski Podziemnej)	14
Hej, chłopcy, bagnet na broń	15
Pałacyk Michła	16
Warszawskie dzieci	19

MARSZ PIERWSZEJ BRYGADY

słowa: Andrzej Hałaciński, Tadeusz Biernacki, melodia *Marsza kieleckiego nr 10*

Legiony to żebracza nuta,
Legiony to ofiarny stos,
Legiony to żołnierska buta,
Legiony to straceńców los.

My, Pierwsza Brygada,
Strzelecka gromada,
Na stos – rzuciliśmy
Nasz życia los,
Na stos, na stos.

} bis

O ileż mąk, ileż cierpienia,
O ileż krwi, wylanych łez
Pomimo to nie ma zwątpienia.
Dodawał sił wędrówki kres.

My, Pierwsza Brygada...

Mówili, żeśmy stumanieni,
Nie wierząc w to, że chceć to móc!
Lecz trwaliśmy osamotnieni,
A z nami był nasz drogi Wódz!

My, Pierwsza Brygada...

Nie chcemy już od was uznania,
Ni waszych mów, ni waszych łez.
Skończyły się dni kołatania
Do waszych dusz, do waszych kies!

My, Pierwsza Brygada...

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

PIERWSZA KADROWA

słowa: Tadeusz Ostrowski, Wacław Łęcki, melodia tradycyjna

Raduje się serce, raduje się dusza,
Gdy Pierwsza Kadrowa na wojenkę rusza.

Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie ma to jak Pierwsza, nie!

Chociaż w butach dziury i na portkach łąty,
To Pierwsza Kadrowa pójdzie na armaty.

Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie ma to jak Pierwsza, nie!

Chociaż do Warszawy długą mamy drogę,
Przecież jednak dojdziem, byleby iść w nogę.

Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie ma to jak Pierwsza, nie!

Kiedy wybijemy po drodze Moskali,
Ładne warszawianki będziemy całowali.

Oj da, oj da dana, kompanio kochana,
Nie ma to jak Pierwsza, nie, nie, nie!

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

WOJENKO, WOJENKO...

słowa i muzyka: autor nieustalony

Wojenko, wojenko, cóżeś ty za pani,
Że za tobą idą, że za tobą idą
Chłopcy malowani?
Że za tobą idą, że za tobą idą
Chłopcy malowani?

Maszeruje wiara, pot się krwawy leje,
Raz, dwa stąpaj, bracie, raz, dwa stąpaj, bracie –
To tak Polska grzeje.
Raz, dwa stąpaj, bracie, raz, dwa stąpaj, bracie –
To tak Polska grzeje.

Wojenko, wojenko, co za moc jest w tobie,
Kogo ty pokochasz, kogo ty pokochasz,
W zimnym leży grobie.
Kogo ty pokochasz, kogo ty pokochasz,
W zimnym leży grobie.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

SZARA PIECHOTA

słowa: Leon Łuskino lub Bolesław Lubicz-Zahorski, muzyka: Leon Łuskino, melodia tradycyjna

Nie noszą lampasów, lecz szary ich strój,
Nie noszą ni srebra, ni złota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.

Nie grają im surmy, nie huczy im róg,
A śmierć im pod stopy się miota,
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.
Lecz w pierwszym szeregu podąża na bój
Piechota, ta szara piechota.

Maszerują strzelcy, maszerują,
Karabiny błyszczą, szary strój.
A przed nimi drzewa salutują,
Bo za naszą Polskę idą w bój.
Idą za Polskę w bój.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

O MÓJ ROZMARYNIE

słowa: autorzy nieznani, Wacław Denhoff-Czarnocki (dwie zwrotki), melodia tradycyjna

O mój rozmarynie rozwijaj się,
O mój rozmarynie rozwijaj się.
Pójdę do dziewczyny,
Pójdę do jedynej,
Zapytam się.
Pójdę do dziewczyny,
Pójdę do jedynej,
Zapytam się.

A jak mi odpowie: „Nie kocham cię”,
A jak mi odpowie: „Nie kocham cię”,
Ułani werbują,
Strzelcy maszerują,
Zaciągnę się.
Ułani werbują,
Strzelcy maszerują,
Zaciągnę się.

Dadzą mi buciki z ostrogami,
Dadzą mi buciki z ostrogami
I siwy kabacik,
I siwy kabacik
Z wyłogami.
I siwy kabacik,
I siwy kabacik
Z wyłogami.

Dadzą mi konika cisawego,
Dadzą mi konika cisawego
I ostrą szabelkę,
I ostrą szabelkę
Do boku mego.
I ostrą szabelkę,
I ostrą szabelkę
Do boku mego.

Dadzą mi manierkę z gorzałczyną,
Dadzą mi manierkę z gorzałczyną,
Ażebym nie tęsknił,
Ażebym nie tęsknił
Za dziewczyną.
Ażebym nie tęsknił,
Ażebym nie tęsknił
Za dziewczyną.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
zespołu Przasnyscy Orelowcy

MARSZ POLSKIEGO OCHOTNIKA

słowa: Jan Kasprówicz, muzyka: Feliks Nowowiejski

Nie na darmo dziś mnie woła ten mój polski kraj:
Co masz w sobie najlepszego, to mi bracie, daj!
Dam ci krew swą, dam ci życie, gdy mi mówisz: idź,
Bo ja wolę ruszać w pole, niż w chałupie gnić,
Niż w chałupie gnić!

Potrzeba ci ochotnika, masz go chmarę, masz,
U twych świętych granic staje niezmożona straż!
Kiep i tchórz jest, kto w tej chwili nie chce wroga bić.
Ja zaś wolę ruszać w pole, niż w chałupie gnić,
Niż w chałupie gnić!

A ty, wrogu, dmij się, dmij się, drwię z twych chełpnych warg!
Już ja sadła ci zaleję za twój nędzny kark.
Już ja ciebie dziś nauczę u mych nóg się wić,
Ja, co w pole ruszać wolę, niż w chałupie gnić,
Niż w chałupie gnić!

Idę w upał, idę w słotę, czerń rozbijać w puch,
Harmonijka, druhna moja, karabin mój druh!
Oj, ja umiem tych przyjaciół i kochać, i czcić,
Ja, co wolę ruszać w pole, niż w chałupie gnić,
Niż w chałupie gnić!

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
wokalisty Marcina Wawrzynowicza
i Orkiestry Wojskowej w Bytomiu

MORZE, NASZE MORZE

słowa i muzyka: Adam Kowalski

Chociaż każdy z nas jest młody,
lecz go starym wilkiem zwa.
My, strażnicy morskiej wody,
marynarze polscy to.

Morze, nasze morze,
wiernie ciebie będziem strzec.
Mamy rozkaz cię utrzymać,
albo na dnie, na dnie twoim lec,
albo na dnie z honorem lec.

Żadna siła, żadna burza,
nie odbierze Gdyni nam.
Nasza flota, choć nieduża,
wiernie strzeże portu bram.

Morze, nasze morze,
wiernie ciebie będziem strzec.
Mamy rozkaz cię utrzymać,
albo na dnie, na dnie twoim lec,
albo na dnie z honorem lec.

Morze, nasze morze,
wiernie ciebie będziem strzec.
Mamy rozkaz cię utrzymać,
albo na dnie, na dnie twoim lec,
albo na dnie z honorem lec.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Zespołu Wokalnego Klubu
Marynarki Wojennej „Riwiera”

SERCE W PLECAKU

słowa i muzyka: Michał Zieliński

Z młodej piersi się wyrwało
W wielkim bólu i rozterce
I za wojskiem poleciało
Zakochane czyjeś serce.

Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla ciebie, dziewczyno.
Może także jest w rozterce
Zakochane czyjeś serce.
Może potajemnie kochasz
I po nocach tęsknisz, szlochasz.
Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla ciebie, dziewczyno.

Żołnierz drogą maszerował,
Nad serduszkiem się użalił,
Więc je do plecaka schował
I pomaszerował dalej.

Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla ciebie, dziewczyno.
Może także jest w rozterce
Zakochane czyjeś serce.
Może potajemnie kochasz
I po nocach tęsknisz, szlochasz.
Tę piosenkę, tę jedyną
Śpiewam dla ciebie, dziewczyno.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

IDA, IDA LEŚNI

słowa: Jerzy Jurandot, muzyka: Jerzy Wasowski

Idą, idą leśni, kompas mają z gwiazd,
Nikt nie słyszy pieśni, tylko jeden las.
Idą, idą leśni, drogę leśnym daj,
Tam, gdzie my jesteśmy, tam jest wolny kraj.

Górą chmurka płynie, ptak na niebie tańczy,
Dołem przez gęstwinę idą partyzanci.
Drapieżniki leśne, wilków złych wataha,
Żandarm wejść tu nie śmie i SS ma stracha.

Idą, idą leśni, kompas mają z gwiazd,
Nikt nie słyszy pieśni, tylko jeden las.
Idą, idą leśni, drogę leśnym daj,
Tam, gdzie my jesteśmy, tam jest wolny kraj.

Nie wiadomo nigdy, gdzie i skąd spadniemy
Mścić niemieckie krzywdy wobec polskiej ziemi.
Hej, daleka droga, broń ugniata ramię,
Kule są dla wroga, a ostatnia dla mnie.

Idą, idą leśni, kompas mają z gwiazd,
Nikt nie słyszy pieśni, tylko jeden las.
Idą, idą leśni, drogę leśnym daj,
Tam, gdzie my jesteśmy, tam jest wolny kraj.

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego 13

NAPRZÓD, DO BOJU, ŻOŁNIERZE

(HYMN POLSKI PODZIEMNEJ)

słowa: Kazimierz Feliks Kumaniecki „Aniela”, muzyka: „Pochmurny”, melodia ludowa

Naprzód, do boju, żołnierze
Polski Podziemnej! Za broń!
Boska potęga nas strzeże,
Woła do boju Was dzwon.

Godzina pomsty wybija,
Za zbrodnie, mękę i krew.
Do broni! Jezus Maryja!
Żołnierski woła nas zew.

} bis

Zorza wolności się pali,
Nad Polską idących lat,
Moc nasza przemoc powali,
Nowy dziś rodzi się świat.

Godzina pomsty wybija...

Za naszą Wolność i Waszą
Bracia, chwytajmy za miecz,
Śmierć ani trud nas nie straszą,
Zwycięski Orle nasz leć.

Godzina pomsty wybija...

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

HEJ, CHŁOPCY, BAGNET NA BROŃ

słowa i muzyka: Krystyna Kraheńska „Danuta”

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Długa droga, daleka, przed nami,
Mocne serca, a w ręku karabin,
Granaty w dłoniach i bagnet na broń.

Ciemna noc się przed nami roziskrzyła gwiazdami,
Białe wstęgi dróg w marszu, długie noce i dni,
Młoda Polska, zwycięska, jest w nas i przed nami
W równym rytmie marsza: raz, dwa, trzy...

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Długa droga, daleka, przed nami trud i znój,
Po zwycięstwo my, młodzi, idziemy na bój,
Granaty w dłoniach i bagnet na broń.

Jasny świt się roztoczy, wiatr owieje nam oczy,
I odetchnąć da płucom, i rozgorzeć da krwi,
I piosenkę jak tęczę nad nami roztoczy
W równym rytmie marsza: raz, dwa, trzy...

Hej, chłopcy, bagnet na broń!
Bo kto wie, czy to jutro, pojutrze, czy dziś
Przyjdzie rozkaz, że już, że już trzeba nam iść...
Granaty w dłoniach i bagnet na broń!

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego
Wojska Polskiego

PAŁACYK MICHŁA

słowa i muzyka: Józef Szczepański „Ziutek”

Pałacyk Michła, Żytnia, Wola,
Bronią się chłopcy od „Parasola”.
Choć na „tygrysy” mają wisy,
To warszawiaki fajne chłopaki są.

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Każdy chłopaczek chce być ranny...
Sanitariuszki – morowe panny,
I gdy cię kula trafi jaka,
Poprosisz pannę – da ci buziaka, hej!

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Z tyłu za linią dekowniki,
Intendentura, różne umrzyki,
Gotują zupę, czarną kawę
I tym sposobem walczą za sprawę, hej!

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Za to dowództwo jest morowe,
Bo w pierwszej linii nadstawia głowę,
A najmorowszy z przełożonych
To jest nasz „Miecio”, w kółko golony, hej!

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Wiara się bije, wiara śpiewa,
Szkopy się złączą, krew ich zalewa,
Różnych sposobów się imają,
Co chwila „szafę” nam posuwają, hej!

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Lecz na nic „szafa” i granaty,
Za każdym razem dostają baty,
I co dzień się przybliża chwila,
Że zwyciężymy i do cywila, hej!

Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch, pracując za dwóch!
Czuwaj, wiaro, i wytężaj słuch,
Pręż swój młody duch jak stal!

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego 17
Wojska Polskiego

WARSZAWSKIE DZIECI

słowa: Stanisław Ryszard Dobrowolski „Goliard”, muzyka: Andrzej Panufnik

Nie złamie wolnych żadna klęska,
Nie strwoży śmiałych żaden trud –
Pójdziemy razem do zwycięstwa,
Gdy ramię w ramię stanie lud.

Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Za każdy kamień Twój, Stolicu, damy krew!
Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój,
Gdy padnie rozkaz Twój, poniesiem wrogom gniew!

Powisłe, Wola i Mokotów,
Ulica każda, każdy dom –
Gdy padnie pierwszy strzał, bądź gotów,
Jak w ręku Boga złoty grom.

Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój...

Od piły, dłuta, młota, kielni –
Stolico, synów swoich sław,
Że stoją wraz przy Tobie wierni
Na straży Twych żelaznych praw.

Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój...

Poległym chwała, wolność żywym,
Niech płynie w niebo dumny śpiew,
Wierzymy, że nam Sprawiedliwy,
Odplaci za przelaną krew.

Warszawskie dzieci, pójdziemy w bój...

Zeskanuj kod i posłuchaj utworu w wykonaniu
Orkiestry Wojskowej w Świnoujściu 19
i artystów z Klubu 5 Batalionu
Strzelców Podhalańskich w Przemyślu

Realizacja: Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej | Opracowanie graficzne: Liwia Morawska

Zostań Żołnierzem

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa

4560 zł od pierwszego
dnia służby

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE I REJESTRACJA
NA WWW.ZOSTANZOLNIERZEM.PL**

Po zakończeniu procesu rejestracji na portalu zostaniesz zaproszony do Wojskowego Centrum Rekrutacji, gdzie przejdziesz zasadniczy etap rekrutacji i otrzymasz powołanie na szkolenie podstawowe.